

Nr 82.

Ankom till riksdagens kansli den 13 april 1937 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående disposition av lappskolbordet i Jukkasjärvi.

(2:a avd.)

I propositionen nr 65 har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 22 januari 1937, föreslagit riksdagen medgiva, att lappskolbordet i Jukkasjärvi må disponeras i huvudsaklig överensstämmelse med vad föredragande departementschefen i nämnda statsrådsprotokoll angivit samt att härigenom inflytande medel må tagas till uppbörd å inkomsttiteln »Diverse inkomster».

I propositionen nr 97/1913 framlade Kungl. Maj:t för riksdagen riktlinjerna för en omorganisation av det lapska skolväsendet. Enligt denna skulle de dåvarande lappfolkskolorna, vilka voro anordnade med helårsundervisning, indragas, i den mån lärartjänsterna vid desamma bleve lediga, och ersättas av nya lappfolkskolor (nomadskolor) med kortare undervisningstid. Den till lappfolkskolorna i Arjeplog, Gällivare och Jukkasjärvi hörande boställsjorden borde, då skolorna indroges, försäljas och de därför influtna medlen disponeras för den nya skolordningens genomförande. Vad åter anginge själva lappskolhusen i Arjeplog och Jukkasjärvi, borde de jämte nödigt utrymmesland bibehållas för att tjäna som skollokaler och lärarbostäder för de nya fasta lappskolorna, vilka vore föreslagna att förläggas på samma platser som de gamla. Vederbörande departementschef framhöll, att något beslut om försäljning av ovannämnda lappskolbord icke syntes böra fattas, innan fullständig utredning föreläge om ifrågavarande hemmans värde m. m.

Riksdagen lämnade det sålunda framlagda förslaget utan erinran.

Slutliga avgöranden angående dispositionen av lappskolborden i Arjeplog och Gällivare hava redan träffats av Kungl. Maj:t efter riksdagens hörande.

Beträffande lappskolbordet i Jukkasjärvi, $\frac{7}{64}$ mantal krono Jukkasjärvi nr 13 (13¹) i Jukkasjärvi socken, föreligger nu sådan utredning, som i ovannämnda proposition åsyftades.

Kungl. Maj:t hade genom beslut den 15 december 1916 förklarat, att med värdering och förslag till framtida disposition av ifrågavarande skolbord finge anstå, till dess den dåvarande innehavaren av detta boställe avgått från sin tjänst. Innehavaren av bostället, ordinarie lappfolkskolläraren E. A. Henriksson, frånträdde tjänsten med utgången av juni 1927. Med anledning härav har länsstyrelsen i Norrbottens län föranstaltat om värdering av skolbordet samt framlagt förslag till dess framtida disposition. I sådant syfte har länsstyrelsen dels inhämtat yttranden av nomadskolinspektören samt vederbörande jägmästare och överjägmästare, dels låtit genom vederbörande landsfiskal med biträde av utsedda sakkunniga för arrendevärdering av kronans jordbruksdomäner värdera skolbordet, dels ock anskaffat utdrag av lagaskifteskartan för Jukkasjärvi by, omfattande alla ägorna till ifrågavarande lappskolbord. Sedermera hava utlåtanden i anledning av länsstyrelsens förslag avgivits av domkapitlet i Luleå, skolöverstyrelsen, domänstyrelsen, lantmåteristyrelsen, kammarkollegiet samt statskontoret.

Beträffande den sålunda verkställda utredningen får utskottet hänvisa till ovannämnda statsrådsprotokoll.

Departementschefens förslag till disposition av ifrågavarande lappskolbord — vilket vid laga skifte år 1921 utlagts i fyra skiften, i propositionen benämnda första skiftet (södra och norra delarna), andra skiftet, tredje skiftet samt fjärde skiftet eller skogsskiftet — innebär i huvudsak följande:

Södra delen av första skiftet, varå de gamla lappskolbyggnaderna äro belägna, skall såsom behöflig för den till Jukkasjärvi förlagda fasta nomadskolans räkning undergå avstyckning och ställas under domkapitlets förvaltning. Området är värderat till 2,180 kronor och åbyggnaderna till 17,300 kronor.

Norra delen av första skiftet samt andra och tredje skiftena anses icke behöfliga för något statligt ändamål. I enlighet med myndigheternas förslag skulle dessa områden hembjudas till numera avlidne förre lappfolkskolläraren Henrikssons stärbhus för att sammanläggas med stärbhuset förut tillhörig fastighet i Jukkasjärvi. Det har nämligen synts departementschefen i hög grad behjärtansvärt, att stärbhuset — enligt uppgift har Henriksson haft 12 barn — i enlighet med uttalad önskan beredes tillfälle att draga nytta av det avsevärda odlingsarbete som Henriksson under sin livstid såsom innehavare av ifrågavarande boställsjord synes hava nedlagt å fastigheten. Mot den av kammarkollegiet med stöd av utredningen i ärendet föreslagna köpeskillingen, 4,220 kronor, har departementschefen icke funnit anledning till erinran. Skulle försäljning till stärbhuset icke komma till stånd, bör ifrågavarande fastighetsdelar enligt departementschefens mening införlivas med domänfonden.

Det fjärde skiftet eller skogsskiftet föreslås skola införlivas med domänfonden. Den fasta nomadskolans behov av bränsle och virke skulle i sammanhang härmed tillgodoses genom medelsanvisningar å förslagsanslaget Nomadskolor: Omkostnader.

I likhet med vad som skett i fråga om lappskolhemmanen i Arjeplog och Gällivare skulle domänverket utgiva ersättning för de områden, verket komme att övertaga. Ersättningens storlek skulle Kungl. Maj:t efter verkställd utredning fastställa. Sagda ersättningsbelopp ävensom behållningen av inflytande försäljningsmedel skulle tagas till uppbörd å inkomsttiteln »Diverse inkomster».

Mot Kungl. Maj:ts förslag har utskottet intet att erinra och får därför hemställa,

Utskottet.

att riksdagen må medgiva, att lappskolbordet i Jukkasjärvi må disponeras i huvudsaklig överensstämmelse med vad av departementschefen i statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 22 januari 1937 angivits samt att härigenom inflytande medel må tagas till uppbörd å inkomsttiteln »Diverse inkomster».

Stockholm den 13 april 1937.

På statsutskottets vägnar:

PETRUS NILSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från första kammaren: herrar Nilsson i Gränebo, Johansson i Fredrikslund, Nilsson i Malmö, Svensson i Kompersmåla, Oscar Olsson, Hansén, Borell, Bergström, Nilsson i Landeryd, Pauli, von Heland och Bäcklund; samt

från andra kammaren: herrar Törnkvist, Strindlund, Eriksson i Stockholm, Persson i Falla, Jonsson i Eskilstuna, Svensson, Andersson i Prästbol, Lindberg i Umeå, Danielsson, Olsson i Staxäng, Weijne och Erlander.
